

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knafliovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v pritilici. — Upravljenstvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10. h.

Upravljenstva telefon št. 85.

Rekonstrukcija ministritva.

Počitnice se bližajo svojemu koncu in možje, ki imajo državno krimilo v svojih rokah in so sedaj počivali na raznih letoviščih od trudopola nega politične dela v prvem polletju, se že vračajo na Dunaj.

Na političnem horizontu, kjer je sedaj že več tednov vladalo popolno brezvjetje, so se nakrat pojavitve lahke sapice in čez nekaj dni, ko se zberejo delni zbori, bo zopet zavalovalo politično življenje v vsi svoji intenzivnosti.

Dasi zasedanje državnega zbora še ni neposredno pred vratmi, vendar so že sedaj vznikla na dan vprašanja, ki bodo pravzaprav postala aktualna še, ko se zbere parlament.

Bodoče zasedanje državnega zbora bo bilo v znamenuju avstro-ogrsko nagodbe, ki bo prišla v razpravo in ki bo jo treba parlamentarnim potom rešiti.

Nagodbene vprašanja je nesporno v danem momentu najvažnejše politično vprašanje, a značilno je, da ni to vprašanje toliko predmet razprave in razmotrovjanja, kakor postranske okolnosti, ki so le posredno v zvezi z glavnim predmetom.

Nagodbene pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado povzročajo že leta in leta hude preglavice vladajočim krogom v totranski in v ogrski državnim polovicem. S težkim trudem se je končno letos posrečilo dosegci, da so ta nagodbena pogajanja dozorela toliko, da se nagodbeni operari v jesenskem zasedanju predloži v razpravo in odobritev obema parlamentoma.

Toda ta nagodbeni operari, kakor se kaže, za Cislitvansko ni baš posebno ugoden, zakaj čim bolj se bliža čas, da ga bo treba predložiti v sankeijo državnemu zboru, tembolj narača nervoznost vladnih krovov.

Da se spravi nagodba pod streho, je vladu treba močne in zanesljive večine v parlamentu.

Te večine vladu dosedaj nima, a zdi se, da tudi v bodoče v danih okoljih ne more z gotovostjo računati na njih.

Večino si ustvariti iz tako heterogenih elementov, kakršni tvorijo sedanji parlament, je težko, ker vla-

di nedostaja tako moči, kakor sredstev, da bi mogla različne stranke trajno navezati nase s tako silo, da bi sodelovalo in pomagale pri tako odioznom delu, kakor je nagodba.

Edino, kar bi posamezne stranke v izdatni meri priklenilo na vladu, so ministrski portfelji. Za ceno dragocenega ministrskega stolca se marsikatera stranka da radovoljno vpreči v vladne mreže.

To ve dobro tudi baron Beck in zato je že tudi jel previdno in prikrito stegovano tipalnice na vse strani.

V listih je dal sprožiti vprašanje o rekonstrukciji ministrstva.

Vest o rekonstrukciji ministrstva se je pojavljale že često, a aktualnega pomena niso imele, ker se je vedelo, da se baron Beck odloči za rekonstrukcijo še v momentu, ko se bo nadejal, da bo od nje imel tudi kašnih pozitivnih koristi.

Ta moment je brez dvoma napočil sedaj, ko trka avstro-ogrsko nagodbo na vrata državnega zobra.

Nagodbo je mogoče ugodno rešiti le s pomočjo parlamentarnega ministritva.

Sedanje ministrstvo je parlamentarno samo napol in je vrhu tega edini ostanek, ki se je rešil iz kurialnega parlementa v zbornici splošne in enake volilne pravice.

Sedanji kabinet je torej nekak anahronizem, zato ni samo umestno, ampak naravnost potrebno, da se ga prilagodi novim razmeram primerno.

Pri tem mora biti seveda mero dajan parlamentarni princip.

Vse velike stranke naj imajo spoje zastopnike v kabinetu. Po številu najmočnejša stranka v parlamentu so nemški krščanski socialisti.

Notorično je, da ima ta stranka, dasi nima izrecnih svojih zastopnikov v ministrstvu, že sedaj na vladu največji vpliv. Parlamentarni princip zahteva, da se dà tej stranki zastopnika v kabinetu. Pravijo, da krščanski socialisti ne reflektojejo na svojega zastopnika in da si hočejo ohraniti svobodne roke. To je sicer tako, da se zastopnika v kabinetu ne zavzemajo.

Toda ta nagodbeni operari, kakor se kaže, za Cislitvansko ni baš posebno ugoden, zakaj čim bolj se bliža čas, da ga bo treba predložiti v sankeijo državnemu zboru, tembolj narača nervoznost vladnih krovov.

Da se spravi nagodba pod streho, je vladu treba močne in zanesljive večine v parlamentu.

Te večine vladu dosedaj nima, a zdi se, da tudi v bodoče v danih okoljih ne more z gotovostjo računati na njih.

Večino si ustvariti iz tako heterogenih elementov, kakršni tvorijo sedanji parlament, je težko, ker vla-

v kabinetu, o tem ni dvomiti; no, socialni demokratje pod sedanjimi razmerami pač ne pridejo v poštev, a tudi najbrže niti ne reflektoirajo na to, da bi bili zastopani v svetu kroga. A Jugoslovani?

Jugoslovani so postali v novem parlamentu faktor, s katerim bo treba vsaki vladu resno rečunati; pri perfekcioniranju nagodbe pa bodo naravnost faktor, ki ga vladu absolutno ne bo mogla in ne bo smela prezreti.

Pri razpravi o nagodbi v državnem zboru bodo jugoslovanski poslanci jezik na tehnici, ki bo odločil za ali proti. Brez dvoma se bo vladu trudila na vse načine, da pričobi Jugoslovane zase in da jih prikrene čim najbesnej na svoj voz.

Nashi poslanci bodo lahko gozpodarji situacije in najmanj, kar lahko dosegajo, ako bodo možje na svojem mestu, je to, da dobre svojega zastopnika v ministrstvu.

Želeti je samo to, naj bi velik moment ne našel majhnih ljudi!

False ljudski učitelji.

V soboto ob pol 10. uri dopoldne bodo tedaj zborovali v „Unionu“ tisti ljudje, ki prostovoljno ležejo pod duhovski podplati, da jih bode lažeteptai, to so: klerikali učitelji in učiteljice. Nikomur na svetu ne bodo morali odrekati pravice potegovati se za svoj stan, tako bi tudi tem ljudjem ne zamerili, če bi jih res vodila potreba stanovske organizacije, toda ti ljudje se zbirajo iz vse drugih vzkrov, kakor njih napredni kolegi, ki so letos imponantno zborovali v Radovljici, zato rečemo, da se v soboto ne bodo zbrali pravi učitelji in učiteljice, temveč ljudje, ki si kopljajo lastni grob, v katerega naj bi jih zagrebeli internacionálni klerikalizem. Že to je v prvi vrsti sumljivo, da ti „učitelji in učiteljice“ ne zborujejo sami, temveč z njimi razni kaplani, župniki in dekanji, kateri doma strastno napadajo šolo in učiteljstvo. In v kakšen namen se zbirajo ti onemogli reveži? Braniti hočejo šolo pred brezverstvom, to se pravi, bojujejo se tako, kakor Don Kižot z mlini na veter. Voditelj vseh teh tercijalov in tercijalk je dobrevoljni Jaklič, ki dela za vse kaj druga, kakor za šolstvo. Ta človek je rekel na klerikalnem shodu: „Mi

kmetje bomo pokazali temu učiteljstvu!“ Kaj je misil s tem, ve vsak, kdor pozna želje klerikalcev: Naj šola pripade zopet v roke duhovščini in nevedenemu ljudstvu. Učiteljstvo naj stoji na tisti stopnji, kakor sedanj mežnarji in organisti, ki so za podlago duhovski peti. Mi ne pišemo tega članka zato, da bi odvrnili kakega učitelja ali učiteljico od udeležbe, temveč pišemo v informacijo čitajočemu občinstvu, da izvevska, da niso nevezadni le navadni ljudje, temveč celo false ljudski učitelji. Za to zborovanje je huda agitacija med učitelji, katere upajo spraviti v ta jarem. Posebno letajo kaplani okrog učiteljic, katere še najbolj upajo speljati v svoje mreže. Mi pravimo: Slobodno vsem, ki jih vleče srce v mežnarški jarem, toda podvreči se bodo morali naši ostri kritiki, kakor so podvrženi napredni učitelji in učiteljice kritiki klerikalnih listov. Opozarjam zato že naprej na nekega moža, ki je služboval kot vodja v ljubljanski gluhonemnici. Spominjam se ga, kako je cilindrom na glavi šaril po Ljubljani ter drugih učiteljev (s par izjemami) še pogledal ni. Znane so o njem stvari, ki jih je zakrivil v gluhonemnici, kjer so vladale take razmere in so se godile stvari tam, katerih ne smemo zapisati, da nismo zaplenjeni. Ta judex arbitri bodo tedaj nastopili na zborovanju „Slomškarjev“. Mi smo veseli, da gredo taki ljudje od nas, da so naše vrste čistje. Tedaj gosp. Primožič, mnogo sreče pod protektoratom zakriviljene palice, Bog vas nesi od nas! Za katero stvar se pa gre tem duševnim revam? Z boljšati šolstvo? Ne. Z boljšati pade? Ne. Kdo bode verjet, da bi taki false učitelji mogli kaj doseči v zboljšanju šolstva, če delajo skupno pri eni mizi s klerikalnimi kaplani in župniki, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči, naj se edodnevni pouk odpravi in naj učiteljstvo bodo pokorno raznim lajkom v šolskih in pedagoških stvareh? Kako bodo mogli doseči zboljšanje plača, če sede skupno s tistimi, ki hočejo, da se mora šolstvo ravnavati po želji nerazsodnih ljudi, naj se šolski pouk skrči

zavzemajo posamne velike stranke napram nagodbji. Krščanski socijalisti so spremenili svoj program ter pravijo sedaj, da je nagodba taka, da se jo zaradi ljubega miru sme sprejeti. Najvažnejše vprašanje pa naštane, kateri parlament naj prvi odobi nagodbo.

Kriza na Hrvaskem.

Budimpešta, 4. septembra. »Pester Lloyd« razpravlja zopet o hrvaskem vprašanju ter pravi, da je stališče bana Rakoczyja trdno ter se ni batiti, da bi bilo treba kraljevega komisarja. Ban uživa popolno zaupanje vlade. Hrvatsko-srbska koalicija se mora s svojimi kompromisnimi predlogi obrniti naravnost na bana. — Nasprotno pa poziva »Egyertes« bana Rakoczyja, naj nemudoma demisjonira, ker se je že dosedaj izkazal popolnoma nesposobnega, da bi zastopal madžarske interese na Hrvaskem. Oseba sedanjega bana je le zapreka za mirovna prizadevanja.

Dogodki na Ruskom.

Petograd, 4. septembra. O pogromu v Odesi se poroča: Že tri dni počenjajo člani ruske ljudske zvezde strašne reči. Povod jim je bila bomba, ki se je razpočila v petropavlovskem policijskem okraju, in ker so neznani zločinci umorili policijskega nadzornika in tri policaje. Tačkoj nato je začela črna četa streljati na vsakega Žida in dijaka, in sicer pred očmi police. Dijaki so se hotele rešiti v fikarske vozove, toda policejci so jih zadržali, da so jih zločinci skoraj do smrti pretepi. Posedno so divjali dne 2. t. m. po pogrebu žrtev eksplozije. Uibili so dva Žida, ranili jih več kot sto ter poropali mnogo trgovin. Organizacija za samobombo je streljala na črno četo ter se je po ulicah vnela praveata bitka. Židje beže iz mesta. Bolnišnice so prepomolnjene. Vse večje trgovine so zaprte.

Vrava, 4. septembra. Vsi gubernijski uradniki v Kazanu so v preiskavi, ker so obdolženi velikih sleparij pri manipulaciji z žitom, ki ga je pošiljala vlada za stradajoče prebivalstvo.

Nemški cesar — pridigar.

Berolin, 4. septembra. Nedavno se je mudil cesar Viljem na Vestfalskem ter imel v Münstru govor, pravzaprav cerkveno pridigo. Cesar se namreč zna prilagoditi povsod krajevnim razmeram. Vestfalska provincija je versko mešana, zato je cesar naglašal, da ne pozna razlike med protestantskimi in katoliškimi verniki. Njegovemu sreu so vsi podaniki enako blizu. Nadalje je reklo cesar: »Lepo sliko spravljive složnosti, ki jo nudi Vestfalska, bi rad prenesel na celo našo očetnjavjo. Po mojem mnenju je za tako slogo vseh državljanov in vseh stanov mogče le eno sredstvo, namreč vera; seveda ne vera v strogo cerkveno-dogmatičnem smislu, temveč v širšem, za življenje praktičnem smislu. Za to mi govore moje lastne skušnje. V dolgi svoji vladni dobi — kmalu jih bo 20 let — sem imel opraviti z mnogimi ljudmi ter sem moral od njih mnogo prestati. Čestokrat so mi — žalibog tudi vedoma — prizadiali britke bolesti, in ako me je v takih trenotnih hotela premagati jeza ter se je pojavila misel na maščevanje, vprašal sem se, katero sredstvo bi bilo pač najpripriavnejše, potolažiti jeko. Tedaj sem si rekel: »Vsi so ljudje kakor ti, in dati ti provzročajo gorgje, vendar so nositelji duše, ki izvira z jasnimi višav od zgoraj, kamor se enkrat vse vrnemo, in z dušo imajo v sebi kos svojega stvarnika.« — Res ganljivo!

Punt v Maroku.

Pariz, 4. septembra. Časopisi priobčujejo besedilo proklamacije, s katero je bil proglašen Mulej Hafid za sultana. Proklamacija pravi: »Ker so mohamedani smatrali vzvetje Ujdje za šalo, zato so pustili svoje brate brez pomoči. Vsled tega se je sovražnik, ki je poznal slabost in onemoglost sedanjega sultana, poslastil Casablance, največjega maroškega pristanišča, pognal je domačine ne iz njega ter poslal neštevilne vojne ladje, da napadejo še druga pristanišča. Sovražnik se hoče polasti tudi mest Fesa in Marakesha. — V tej proklamaciji je dostavil novi sultan: »Vsled soglasne volje vseh pravih vernikov proglašen za sultana, da branim njihove interese ter poženem sovražnika nazaj k morju, sem proklamacijo sprejel. Prosim Alaha, naj mi pomaga izvršiti naloženo delo.«

Bojevitim Kabylom sta se pridružili plemeni Zajediev in Tadlov proti generalu Drudeju. Plemenit imate 12 starih topov, ki jih je prejšnji sultan Mulej Hasan postil v Bamaku.

Mardin, 4. septembra. Iz Casablance na rekognosiranje poslane francoske vojake so napadla okoliška plemena. Vnel se je hud boj. Napadci imajo velike izgube. Francozi

imajo 8 mrtvih, med njimi tri častnike in 17 ranjenih.

London, 4. septembra. Pravljil je sklical k sebi višje duhovnike, ki so izrekli, da je smatral sultanom proglašenega Muleja Hafida za puntarja, a sultanu Abdulu Azisu so izrekli popolno zaupanje.

Zadnje čase se množe politični umori. Due 2. t. m. sta bila umorjena brata ministra zunanjih del A. de la Hufa in H. M. Ben. Umor je bil sultanov namestnik v Tangerju G. A. Ben. Umor so izvršili pristaši vrhovnega sultanovega komornika Dr. Ben. A. J. H. Umorjena brata sta imela nad sultanom skoraj neomejno oblast ter se jima pripisuje krivda na prapadu države. Nakupičila sta si na milijone premoženja.

Pariz, 4. septembra. Ministrski svet se je bavil s predlogom Muleja Hafida, ki je ponudil generalu Drudeju, da napravi zopet red, aka ga velesile priznajo za sultana. Ako se to ne zgodi, proglaši sveto vojno. Ministrski svet je sklenil, vprašati ostale velesile za svet, za vse slučajne pa poslati generalu Drudeju več vojaštva.

Na jugu se množe pristaši novega sultana. Novi paša v Marakeshu, H. A. H. A. M. se pripravlja na veliko ekspedicijo proti Fesu. S seboj ima tudi nekaj dobrih topov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. septembra.

— Zakaj je sel škof Bonaventura v Würzburg? »Slovenec« je svoječasno pisal, da je sel škof Bonaventura na nemški katoliški shod v Würzburg zategadelj, ker ga je pripravljal odbor povabil, naj se tegu shoda udeleži, da bo »poravnal nastali sporček med Schellovimi zagovorniki in nasprotniki«. Mi smo sicer pazno zasledovali razprave na würburškem shodu, vendar nismo čitali, da bi bil škof Jeglič prišel v položaj poravnati kakršenkoli »sporček«. Skofov list je zopet enkrat pošteno potegnil svoje »bravce«, o katerih ve, da mu verjamemo vse, tudi najbolj brezmiselné budalosti. Sicer bi si pa Nemci sami izdali veliko ubožno izpričevalo, ako bi v poravnjanju svojih sporov rabilj ljudi z duševnimi kvalitetami ljubljanskega škofa. Saj so se sami lahko na shodu prepričali o duševnih sposobnostih gospoda Antona Bonaventure, ko je zagrešil takšno stupidno »govoranco«, da so se vsi udeleženci muzali in da se je celo predsednik sam čutil primoranega, škofa radi njegovega vse preje nego duhovitega govora opravičevati z — »južnim tempermentom«. Škof Bonaventura torej na würburškem shodu ni bil povabljen in ni imel tamkaj ničesar opraviti. Zakaj je potem vendarle šel v Würzburg? V nemških listih čitamo v motivih njegovega prihoda v Würzburg tale pojasnila: »Ni izključeno, da bi ne imel njegov poset še neki drugi smoter. Ker se je škof Jeglič preko svojih moči udeležil na raznih klerikalnih podjetjih, so njegove finančne razmere v največjem neredu. Čutil se je primoranega, svoje gozdove prodati neki tvrdki, s čimer je sebe, zlasti pa svoje naslednike zaleta in leta spravil ob dober del rednih dohodkov. Najbrž vse to ne zadostuje, da bi mogel preprečiti finančni polom. Kako lahko in lepo bi mu pomagal zopet na noge mal lov po zepih nemških katolikov, da bi se zopet opomogla njegovova podjetja! Takšen majhen Petrov novčič za Ljubljano bi naprej »zapečatil« v Würzburgu sklenjeno nemško-slovensko bratstvo! — Morda pišejo nemški listi prav in je res sel Bonaventura na Nemško samo berač!

— Volilna reforma za goriški deželni zbor. Iz verodostojnega vira se glasi, da je deželozborska volilna reforma za Goriško in Gradičansko zadobila najvišjo sankeijo. To je bilo tudi pričakovati, ker se je vlada naslanjala na sklep deželnega zabora, ki je bil sprejet z glasovi italijanske večine in onimi klerikalnih slovenskih poslancev. Dejstvo, da so slovenski klerikali, potem ko so zagresili z nečuvnem ciničnem najgrješje izdaljstvo nad lastnim narodom, uprizorili znano protestno komedijo po vsej deželi, ni moglo zmotiti vlade, ki je uvidela, da je vsa protestna komedija le volilni manever za državnozborske volitve. Radi grdega izdaljstva od strani klerikalev je perpetuirana krivica, da slovenska večina v deželi ostane manjšina v deželnem zboru.

— Barabski napad. Urednik g. Malovrh mora gotovim ljudem hudo v želodeu ležati. Kar je le mogoče na svetu, vse so mu že storili. Napadajo ga v časopisih prav po živinskem in napadajo ga dejanski. Pobilis so mu že okna, streljali pred njegovim stanovaljenjem in svoj čas ponoči izza plota metalni nanj kamenjen. Tudi brezimnih pisem z vsakovrstnimi grožnjami dobiva dovolj. Vse to, ker pošteno in vestno opravlja svoje službene dolž-

nosti. Pred nekaj meseci ga je v prisarni napadla gostilničarka Dachovka, danes pa ga je prav po barabško na cesti napadel z dravnikom d. r. Stojec. Te dni je izšla v »Slovenskem Narodu« notica, v kateri je bilo povedano, kako je dr. Stojec »pomagal« nekemu ranjenemu dečku. Dotična notica je bila spisana po informacijah, ki jih je dal jako ugleden in popolnoma verodostojen mesčan, in to vprito vodje tiskarne g. Verbajs in administratorja g. Kopitarja. Danes opoldne je šel g. Malovrh po Šelenburgovih ulicah, ko stopita k njemu dr. Stojec in neki študent. Dr. Stojec je podal g. Malovru notico v zadevah omenjenega otroka. Notica je bila spisana kot uređen iška na notico, in sicer tako, da je bila absolutno nesprejemljiva. Sirovo in odurno je dr. Stojec zahteval, naj »Narod« to notico brez premembre prinесe. G. Malovrh je izjavil, da te notice ne sprejme, da pa naj dr. Stojec pošlje popravek v smislu postave, ki se bo brez zadržka priobčil. Dr. Stojec pa si menda ne upa poslati popravka, zakaj ponovil je zahtevo, naj prinese »Narod« prekle, kakor si ga je sam spisal in podprial jo je z grožnjo: **Boste že videli, kaj bo.** S tem v grozčem tonu izrečenem žuganju je hotel dr. Stojec izsiliti spremembe, da tem take notice, kakršne po postavi nima pravice zahtevati. Zuganje dr. Stojeca je bilo tako, da je bilo sposobno spraviti človeka v strah, zlasti ker je dr. Stojec znan kot silovit in brutalen človek, ki je lansko leto ponoči na cesti napadel in poškodoval nekega muzikanta. Nastop dr. Stojeca ima precej znakov hudodelstva javne potilnosti z izsilovanjem v smislu § 98. kaz. zak. Gosp. Malovrh se pa tudi žuganju ni vdal, nakar ga je Stojec dejansko napadel in poškodoval, potem pa jo hitro odkuril. Poklicani policajci si je zapisal ime dr. Stojca in njegovega spremjevaleca. Plačilo za to barabsko junaštvo prejme dr. Stojec od pristojnega oblastva.

— »Pozor, napredni učitelji!« Pod tem naslovom je neki tovaris posročal, da se snide napredno učiteljstvo v soboto točno ob polu 9. uri do podne in operetno osotje: gospica Marija Borzevska, gospica Marija Collignon, gospa Božena Hajekova, gospica Frida Groszova, gospica Marija Peršlova, gospica Roza Peršlova, gospica Magda Skrdlikova, gospica Terezija Thalerjeva, gospod Rudolf Bulšek, gospod Gvidon Hajek, gospod Stanislav Jastrzebski, gospod Marian Kondracki, gospod Julian Kratochvíl, gospod Josip Povh, gospod Josip Valvar, gospod Anton Vaverka.

— **Deželni šolski svet Štajerski je to resignacijo sprejel ter Sernetza imenoval za voditelj Šoli pri Sv. Petru nad Judenburgom na Gorenjem Štajerskem!! —** Kako bi bil deželni šolski svet ob sličnem slučaju postopal, ko bi bilo šlo za slovenskega učitelja?! — Vidi se: podnosi določen rok, v katerem se mora Južna železnica odločiti glede zahtev svojih uradnikov, ki začne s pasivno rezistenco, če železnica njihovim zahtevam ne ugodi. V nekaterih listih je bilo včeraj čitati, da je železnica že sklenila ugodi zahtevam uradnikov, a ti sami še nimajo nobenega takega obvestila. Na direktno vprašanje na Dunaju so dobili odgovor, da stvar še ni definitivno rešena.

— **Gostinčar pogorel.** Poslane Gostinčar je, kakor znamo, vložil tožbo proti obč. tajniku J. Novaku v Idriji radi razdaljenja na časti. Včeraj se je v tej pravdni stvari vršila pri idrijskem sodišču vdrugič obravnavka, ker se prva preložila v svrho, da obtoženec doprinesec dokaz resnice. Dokaz se je doprinel in je bil tajnik J. Novak ob tožbo popolnoma oproščen. Ker je Gostinčarjev zastopnik priglasil priziv, hočemo o tej pravdi, v kateri se je jasno zrcali vse klerikalna bratstvo in je podala verno sliko klerikalnega gospodarstva, obširneje poročati potem, ko izpregovori zadnjo besedivo priznati sodišče. Za danes omenjam le še, da je Gostinčarjev zagovornik predlagal kot pričo proti Novaku še nekega Leopolda Lapajneta, poslovodjo (!) krščanskega gospodarskega društva v Idriji, kateremu se je nedavno na javnem shodu očitala goljufija, a mož še do danes niti storil ničesar, da bi ovrgel to očitanje. To bi bila poleg hudobnega Oswalda res verodostojna priča! Sicer pa se je tožba vložila ne zato, da bi Gostinčar opral svojo čast, marveč, da se škoduje Novaku, ki je klerikcem trn v peti. To potrjuje izjava gorskega župnika Lovreta Laha, da je Gostinčar samo zato tožil Novaka, ker je društvo »Jednakopravnost« vložilo tožbo proti Lahu zaradi protipostavne volilne agitacije. Sicer pa se tudi čudno sliši, če si upa Gostinčar, imunni urednik »Naše moči« koga tožiti radi žaljenja časti.

— **Dogodki v Trstu in irenta na Italijanskem.** Italijanski poslane Barzilai, znani irentovski pavlihi, namerava po otvorjenju parlamenta stavitvijo interpelacijo na italijansko vlado glede slovenskih »provokacij« v Trstu. V tem obziru smo tako radovedni, kaj poreče na to naša vlada. Ako bi ona imela le kolikaj ponosa,

bí se morala od italijanske vlade enkrat za vselej prepovedati tako predzrno vmešavanje v naše notranje zadeve. »Giornale d'Italia« ki velja kot oficijozus, doprinaša pa članek iz Barzilajevga peresa, v katerem se pravi, da diplomatične entente ne bodo nič pomagale, dokler se v Avstriji ne naučijo spoštovati narodni čuti italijanskega prebivalstva. Kaj pa pri naših Italijanov pomenja: spoštovati narodni čut, — to vemo predvsem v nedeljo, naj bi tudi ti se odzvali vabilu v oblinem številu in prihiteli v našo narodno probujeno Loko, Kajti »Sokol«, ki se je pred kratkim ustavnim potrebuje — po moči. Zdajci popravlja zgradbo, v kateri bo uredil svojo telovadnico in nabavlja razno telovadno orodje in za vse to je treba, kakor umevno, štetni obilo — denarja! Vabljeni so vse, kajpada tudi oni, ki slučajno pomotoma ne prejmejo posebnega vabilna. — Na svidenje v Loko prihodnjo nedeljo, komur je za zabavo in krepek Na zdar!

— **Deželnemu odboru.** Iz Idrije nam poročajo: Pregleduje prepis občinskega računa in proračuna občine Črni vrh za leto 1906. oriroma 1907 sem zapazil, da so postavljene tiskovine (mislim, da poselske ozirome delavske knjižice in živinski potni list) k strošek, a nikjer ni zaznamovan dohodek v korist občine od imenovanih listin. Ali se ni noben poselske in delavske knjižice prodalo? Ali se ni izdal nikakega živinskega potnega lista? Kdo je naročil tiskovine na občinske stroške — prejeti denar pa spravil v svoj žep. Župan Rudolf — opraviči se. Za par vinarjev —

— **Iz politične službe.** Policijski oficijal pri deželnem predsedstvu v Ljubljani Josip Schwaiger je na lastno prošlo upokojen, na njegovo mesto pa pride policijski kancelist Franc Fink.

— **Srednješolska vest.** Na realko v Gorico pride pravi učitelj Marij Kuršen, doslej nameščen v Pazinu.

— **Iz gledališke pisarne.** Za božič sezono je engažirano sledenje operno in operetno osotje: gospica Marija Borzevska, gospica Marija Collignon, gospa Božena Hajekova, gospica Frida Groszova, gospica Marija Peršlova, gospica Roza Peršlova, gospica Magda Skrdlikova, gospica Terezija Thalerjeva, gospod Rudolf Bulšek, gospod Gvidon Hajek, gospod Stanislav Jastrzebski, gospod Marian Kondracki, gospod Julian Kratochvíl, gospod Josip Povh, gospod Josip Valvar, gospod Anton Vaverka.

— **Se 10 dni.** Do 15. septembra je določen rok, v katerem se mora Južna železnica odločiti glede zahtev svojih uradnikov, ki začne s pasivno rezistenco, če železnica njihovim zahtevam ne ugodi. V nekaterih listih je bilo včeraj čitati, da je železnica že sklenila ugodi zahtevam uradnikov, a ti sami še nimajo nobenega takega obvestila. Na direktno vprašanje na Dunaju so dobili odbeležen odkrovil, da se je deželni šolski svet vodil v sklopu občinskega železnice.

— **Novomeški »Sokol«** udeleži se ribniške sokolske slavnosti korporativno z zastavo. V edinstven članom in prijateljem, ki se žele društvo pripravljati, da odhajajo v življenju s blizu deželne ceste. Pri odhodu je bil deželni okravljeno kol, s katerim mu je bila razbita glava. Razen tega je imel Lah še deset ran od noža. Sumilo se je takoj, da sta Lah umorila Korošec in Ribič, katera so precej arretirali in ki sta tudi priznala svoj zločin. Izročili so ju okrožnemu sodišču v Celju.</

pri kolodvorn prihod tovornega vlaka. Krogla ni zadeila Knafjosa, ampak bližnjo plakatno tablo, do katere je odletela dva metra daleč. Kaliber znaša 9 milimetrov. Pred kratkim so neznanici izvršili na Knafjosa roparski napad. Sodi se, da je zdaj kak tovarš areturanega napadalca ustrelil na Knafjosa, da bi odvrnil sum od njega. O storilcu ni nobenega sledu.

Strela je ubila v soboto v Vi polžah na Goriskem posestnika Jusniča, ko je na njivi sejal deteljo.

Požar. V ponedeljek je v Kor minu na Goriskem začela goreti Mav rova hiša. Zgorela je mizarka delav nica in sosednji senik. Škode je 14.000 K.

Ogenj. V nedeljo je udarila strela v poslopje Ivana Cepiča iz Vedrijana na Goriskem, da mu je vse s hlevom in senikom pogorelo. Škode je 8000 K.

Najvišja oseba v Gorici izgubila glavo. V soboto popoldne je udarila strela v Gorici v najvišji kip v mestu na Atemsovski palači na Kornu in mu odibila glavo, ki je padla neki ženski skozi dežnik. Lahko bi se pri petila večja nesreča. Prestrašena je ženska zbežala pred doslej najvišjo glavo v Gorici.

Državna subvencija. Kmetijska družba kranjska je dobila za po končavanje trdnih škodljivcev, razen trtnje uši, za leti 1906 in 1907 državne subvencije 4000 K.

Štajerska kmetijska družba priredi 1910 poljedelsko razstavo v Ljubljani na Zgornjem Štajerskem.

Nova podružnica Ciril-Metotodove družbe se ustanovi na Rečici na Štajerskem prihodnjo nedeljo.

Slepjar. Celjsko sodišče je obso di 40-letnega agenta Karla Kurko, ki je potoval za ljubljansko nemško tvrdko Jax ter goljufal svojo tvrdko in odjemalce, pa tudi po hotelih, v trimesecu ječo.

Umrl je v Ljubljani po dolgi bolezni dvorni svetnik v pokoju g. Feliks Schaschel.

Nac kr II. državni gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1907/1908. Šele prvi ali pa drugi teden meseca oktobra, ker so se vsled mizarske stavke za kesnila stavbinska dela v novem šolskem poslopu. Kadaj se bo vpi savalo in kdaj se bodo vršile vzprejemne, ponavljajocene in dodatne izkušnje, objavimo pozneje.

Čebelarsko predavanje v Horjulu. 1. t. m. je imel g. Ant. Likozar čebelarsko predavanje v Horjulu v šoli. Predavanja so se udeležili mnogi čebelarji in drugi posestniki, ki se sploh zanimajo za čebelarstvo. Da je bilo predavanje zanimivo in poučno, pričajo mnoga vprašanja, koja so stali razni čebelarji na govornika, na koja je gosp. predavatelj točno in zadovoljivo odgovarjal. Za shod se je najbolj zanimal 82-letni starček Matija Pečovnik iz Zaklanca, kateri čebelari že 70 let. Končno se je gosp. župnik zahvalil gosp. govorniku, da tako poučno predavanje ter je izrazil upanje, da se s tem začne novo zani manje za propadajoče čebelarstvo.

Iz Borovnice se nam piše: Pretečeno nedeljo priredilo je tukajšje kolesarsko društvo pri Josipu Mavcu v Borovnici društveno veselico. Vporabili so pri tej priliki ne šaljivo, ampak umazano loterijo z listki. Na kak način so nekateri izbrani za se dej neimenovan udje „dejali“, ostane zamolčano samo ako ves čisti dohodek veselice obrnejo v kak blag namen.

Opazovalec.

Napadi v novomeški okolici Blizu Mirne so kmečki fantje napadli delavca pri šentjanški železnici Ferdinand Šuligoja ter ga na glavi hudo ranil. V nekem gozdu pri Se miču pa so drvarji napadli Fr. Pirca iz Podljubljena ter mu zadal več nevarnih sunkov. Oba težko ranjena so prepejali v bolnišnico v Kandiju.

Vohun? Blizu Velikovca so orozniki aretovali nekega tujca, ki ga smatrajo za inozemskega častnika. Aretovani se je mudil že več dni v okolisu manevrov. Vozil se je na biciklu ter je bil turistiško oblečen, toda brez dokumentov.

Volilino podkupovanje. Bivši nemškutarski načelnik gornjeradgonskega okrajnega zastopa F. Wratschko ima opraviti s sodiščem radi podku pavjanja pri zadnjih volitvah.

Umrl je včeraj v deželnih bolnicah Karel Podkrajšek, strojevodja Južne železnice, star 51 let.

Zblaznel je v Trbovljah šestosolec A. Jerman. Studiral je v Ljubljani. Oddali so ga v opazovalnico v Gradiču.

V Dravo je skočil v ponedeljek v Mariboru neki huzar s konja, ko je jezdil v oddelku na vojaške vaje, pred katerimi je imel strah. Huzar je utonil.

Enorazrednico nameravajo se zidati v Javorju pri Litiji.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Kranju se je ustavnivo in mu je vladala pravila že potrdila.

Ogenj. V Gornji Bistrici pri Slov. Bistrici je pogorelo gospodarsko poslopje in hiša posestnika Franca

Tomažiča, ki ima škode 10.000 K. Kako je ogenj nastal, se ne ve,

Pohotnost proti naravi. 20letni hlapec Ivan Podkoritaik iz Pletrovč na Štajerskem je bil obsojen na 2 meseca žeče, ker je večkrat z domačimi živalmi uganjal pohotnost proti naravi.

Nov slovenski obrnik v Mariboru. V Mariboru je na Tegetthoffovi cesti št. 33 je odprl trgovino za zlatnino, srebrnino, urarsko in očalarško obrt g. Franjo Bureš, strokovno izvornežan veččak in vrl narodnjak, zato zaslubi, da ga vse rojaki podpirajo po svojih močeh!

Obrtno gibanje v Ljubljani. Meseca avgusta 1907. pričeli so v Ljubljani izvrševati svojo obrt sledi obrniki: Engelbert Franchetti, Sodnitske ulice 2, malo trgovino z mešanim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malovrhova, na Vodnikovem trgu, prodajo jajce, perutnine in masla; Ivana Erbežn kova, Marije Terezije cesta 16, malo trgovino z mešanim blagom; Matija Podkrajšek, Sv. Petra cesta 35, malo trgovino z mešanim blagom; Ivan Novak, Zaloška cesta 15, trgovino z mešanim blagom; Marija Žabnikarjeva, Kongresni trg 5, branjevski obrt; Marija Punčohova, Privoz 11, sejmarstvo z devocijskimi, slaščicami, medicinskim in galanterijskim blagom; Neža Malov

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje Izborne

v Ljubljani, Wolfeve ulice štev. 12

4012 123

Številka telefona 210.

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo.

Dep. XII. št. 1503 de 1907.

Razglas

glede dobave oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence.

C. kr. domobransko ministrstvo namerava dobavo v nastopnem zaznamku specificiranih predmetov **zagotoviti potom splošne konkurence** in tem za vlaganje pismenih ponudb javno pozivajo.

V ravnanje re ektantov naj služi nastopno:

1. K ponudbeni obravnavi se bodo dopustile samo solidne, popolnoma zmožne osebe in zavodi glede onih za dobavo razpisanih predmetov, ki jih ali popolnoma ali pa s pridajanjem pridakov izgotove v svojih tvornicah (delavnicih). Ponudniki, katerih zavodi ne leže v deželah in kraljestvih, zastopanih v državnem zboru, se bodo od dobave načelno izključili. Za izdelovanje predmetov, ki se imajo dobaviti, se smejo rabiti materijalije in potrebsčine (surovo in pomožno blago), ki izvirajo iz dežela in kraljestev zastopanih v državnem zboru. V izjemnih slučajih se mora za porabo inozemskega materiala prosiči pravočasno za dovoljenje domobransko ministrstvo.

Da se udeležba dobave za erar razširi na širše kroge, se bodo ob enako ugodnih ponudbah v prvi vrsti vpoštevali oni industrijski in obrtniki, ki niso že člani konzorcijev za oblačitev in opremo c. in kr. vojske ali c. kr. domobranstva.

2. Ponudniki, ki ministrstvu za domobranstvo niso znani že od prejšnjih dobav, morajo z izpričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

Za napravljanje takih izpričeval so poklicani:

a) glede tvrdk, protokoliranih v trgovskem registru trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajki so firme etablirane.

b) glede onih ponudnikov, ki niso pri trgovskem sodišču protokolirani politična oblast I. instance, v kateri okolišu je bivališče ponudnikovo.

Ta izpričevala, ki jih napravijo za to poklicani organi, se ne vroče strankam, temveč pošljejo naravnost ministrstvu za domobranstvo.

Ponudniki naj torej za napravo take listine pravočasno vlože prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastju prve stopnje) in v prošnji točno navedejo:

ime in priimek (besedilo tvekve),
obrtni stroki in bivališče,

za izvršitev obravnave poklicano domobransko oblastvo (v predležecem slučaju ministrstvo za domobranstvo),
dan obravnave in

količino in kakovost predmetov, ki jih misljijo oddati.

Odlok, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, se mora priložiti ponudbi.

3. Podjetnikom je dano na voljo, da se zaradi odpalčne prepustitve vzorcev obrnejo na domobranski opravni depot na Dunaju, ki je pooblaščen, da jim proti plačilu prepusti željene vzorce in posodi popis.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te vzorce, so obseženi poleg cen naprave tudi režijski stroški.

4. Dobava predmetov (§ 6 Posebnih pogojev) se mora pričeti 1. januarja 1908, in se mora nato po določenih obrokih, dogovorjenih med domobranskim opravnim depotom in dobavitelji ako nadaljevati, da bo do konca marca doposvana polovica dobavne množine vsakega predmeta n da bo do konca maja 1908 dobavna obveza popolnoma izpolnjena.

Kako prevzetje pred 1. januarjem 1908 je izključeno; po tej dobi je dobavitelju dovoljeno posamezne obroke ali pa tudi vso dobavno množino dobaviti pred določenimi končnimi termini, če dopušča to prostor depota.

Posebno je pa pažiti na to, da se strogo upoštevajo končni termini, ker bi se sicer moral obrezobzirno postopati po določilih § 14. Posebnih pogojev in se more podaljšanje termina podeliti samo pri posebnega ozira vrednih okoliščinah, na podlagi pravočasno vložene prošnje na c. kr. domobransko ministrstvo.

5. Pismene ponudbe, ki jih je natanko po določilih §§ 1. do 3. Posebnih pogojev od leta 1899 in po poleg stoječem obrazcu sestaviti, kolkovati, instruirati in zagotoviti z odpadajočim vaditem, ki ga je založiti pri c. kr. spodnjeavstri. deželnih glavnih plačilnic, — morajo dospeti neposredno vloženem zapisniku c. kr. ministrstva za domobranstvo in sicer najpozneje **do 14. oktobra 1907, ob dvanaštih opoldne.**

6. Vadij morajo ponudniki pravočasno — in ne šele v poslednjih dneh pred potekom roka za vložitev ponudb — založiti pri c. kr. spodnjeavstrijski deželnih glavnih plačilnic.

Položna listina (položni list) o vadiju se mora preje c. kr. domobranskemu oddelnemu računskemu departementu predložiti v likvidiranje.

Na ponudbe z vadiji, predloženimi ministrstvu za domobranstvo, se ne bode oziralo.

7. Ministrstvo za domobranstvo si pridržuje neomejeno izbiro med posameznimi ponudniki.

8. Sicer se pa navaja na določila **Posebnih pogojev glede dobave storjenih obla-**

čilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence iz leta 1899.

Ti „Posebni pogoji“ se lahko kupijo pri c. kr. dvorni in državni tiskarni na

Dunaju.

Zaznamek predmetov, ki se imajo dobaviti.

Množina	Oznamenilo	Cene so ponujati za	Množina	Oznamenilo	Cene so ponujati za
669 kosov	Orlov z izrezano številko za čapke*)	1 kos	80 kosov	Meril	1 kos
321 metrov	Port k čapkam za stražnestre	1 meter	1.052 "	Obešalnih verižic za hlevske uzde brez pripenjal	"
554 "	Port k čapkam za korporale	"	276 "	Veder za napajanje	"
806	Volnatih vrvic za čapke	"	1.054 "	Česal z ročnimi jermenimi	"
120.819 kosov	Številki iz alpake z oklepki in podložnimi listi*)	10 kosov	3.128 "	Krtič	"
2.070 metrov	Distinkcijskih port za narednike in enake	1 meter	910 "	Sedelskega usnja	"
28.417 kosov	Distinkcijskih zvezd iz celuloida	100 kosov	2.852 "	Vpletih jermenov	"
2.144 metrov	Pozlačenih narokavnih trakov { širokih	1 meter	2.644 "	Zategalnih jermenov	"
4.244 "	{ ozkih	"	127 parov	Adjustiranih luskinskih trakov za čapke	1 par
345 "	Narokavnih trakov za enoletne prostovoljce in prostov. dalj služeče	"	219 kosov	Obrobkov za ščite	1 kos
1.938 "	Narokavnih trakov za častniške sluge in konjske strežaje	"	373 "	Verižic za zimalte čopke	"
8.972 kosov	Strelskih odličil { za domobranske pešake	1 kos	952 garnitur	Obešalnih vrvic, volnatih { svetlomodrih	1 garnitur
267 "	{ za konjeniške domobranske čete	"	1.097 "	črnorumenih	"
3.619 "	Odličil za prve strelce pri pehoti	"	147 kosov	Naramnih pentelj za kožušne sukne in kožušne ulanke, črno-rumenih, volnatih	1 kos
2.622 "	Odličil za precenitve distance	"	14.770 "	Naramnih pentelj za bluze dalmatinskega domobranskega konjiščstva, travnatozelenih, volnatih	"
143 "	Odličil za bolniške strežaje	"	462 garnitur	Modrosivih pentelj za plašče, volnatih	1 garnituro
160	Odličil za jahače	"	4.060 "	Rjavih pentelj	"
536 parov	Ostrog za zapenjanje brez jermenja	1 par	3.598 kosov	Velikih gumbov iz alpake	100 kosov
1.731 "	Dragonskih ostrog z vijaki	"	908 "	Velikih kompaselnov iz alpake	"
9.205 "	Rokavic, usnjatih	"	47.419 "	Majhnih	"
10.734 "	Rokavic, ovčjevolnatih	"	20.942 "	Črnih	"
9.368 kosov	Portepejev za pehoto	1 kos	645 "	Belih cinkastih gumbov	"
3.013	Portepejev za konjeništvo	"	634 "	Obešalnih vrvic za samokrese brez vzmetnih kaveljnov	"
268 parov	Kijcev za bobne	1 par	1.527 "	Vzmetnih kaveljnov k obešalnim vrvicam za samokrese	"
138 kosov	Signalnih rogov (z ustniki) F, temnih	1 kos	98 "	Kož za bobne	"
590 "	Vrvic k signalnim rogovom	"	7.077 "	Ustnikov za signalne robove	"
143 "	Četnih svetlik z nosilnim obročkom	"	37.050 "	Nosičnih vrvic za steklene poljske steklenice	"
4.893 "	Listnic za podčastnike	"	6.519 "	Oliv	"
113 "	Lopat z držaji za pehoto	"	87 metrov	Vrvic za šotorne pole prenosnih šotornih oprav	10 kosov
83 "	Pil z ročaji za piljenje žag	"			1 meter
108 "	Gozdnih sekir s toporišči	"			

Opomba. *) S katerimi številkami se morajo emblemi, oziroma orli, dalje katere številke iz alpake je dobaviti, zdražitelju na nani c. kr. domobranski opravni depot.

Na Dunaju, avgusta 1907.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

